

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK STATISTISKA MEDDELANDEN

JO1406 SM 2001

Hänsynsuppföljning Kulturmiljö 2020

Survey of environmental consideration to cultural heritage

I korta drag

Högsta andelen skadade kulturlämningar sedan 2012

Andelen kulturlämningar (fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar) som blir påverkade (ringa skada, skada eller grov skada) vid föryngringsavverkning är den högsta sedan 2015 och ligger på 39 procent för hela landet. Andelen skadade och grovt skadade kulturlämningar är 22 procent, vilket är den högsta andelen sedan inventeringen inleddes 2012, det är däremot stora skillnader för olika landsdelar.

Det senaste året har Norra Norrland den lägsta nivån för skada och grov skada sedan 2012 och ligger på 10 procent. Svealand ligger oförändrat kvar på 10 procent med skada och grov skada. Södra Norrland och Götalands skadenivåer har stigit och ligger på 26 procent.

Markberedning fortsätter vara den vanligaste orsaken till skada eller grov skada

Markberedning fortsätter vara den vanligaste orsaken till skada eller grov skada i tre av fyra landsdelar. Undantaget är södra Norrland där skador från vindfällda träd är vanligare än skador efter markberedning som dock kommer på andra plats.

Kulturstubben bra som signal och skydd

Där kulturstubbar används ser vi en allt lägre andel påverkan på kulturlämningarna. En kulturstubbe är en 1,3 meter hög stubbe som används som markering vid kulturlämningen.

Skadenivån är lägst där kulturstubbar placerats korrekt det vill säga utanför och runt om kulturlämningen. I tre av fyra landsdelar förekom det vid den senaste inventeringen 2020 inga grova skador alls där kulturstubbar placerats korrekt. Andelen kulturlämningar med korrekt placerade kulturstubbar skiljer sig mellan landsdelarna från 35 procent i norra Norrland till 3 procent i Götaland.

Där kulturstubbar använts i någon form har 92 procent av kulturlämningarna varken skada eller grov skada.

Hälften av villkorsområdena är skadade

Drygt hälften, 51 procent, av villkorsområdena (skyddat område kring fornlämning) har skada eller grov skada från skogsbruksåtgärder. Markberedning är den enskilt största påverkansfaktorn för villkorsområden.

Statistiken är producerad av Skogsstyrelsen, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Kontakt:

AnnKristin Unander, telefon: 070-606 83 59,
e-post: annkristin.unander@skogsstyrelsen.se

Artikelnummer: JO1406 SM2001

ISSN 1654-4021 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utkom den 8 december 2020.

Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Herman Sundqvist, Skogsstyrelsen.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	5
Påverkade kulturlämningar ökar på landsnivå.	5
Figur 1. Andel (%) kända kulturlämningar med påverkan vid föryngringsavverkning, hela landet.	5
Figur 2. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning, efter landsdel.	6
Högre andel skada och grov skada för enskilda ägare än övriga ägare.	6
Figur 3. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter ägarklass, hela landet.	6
Markberedning är den vanligaste orsaken till skada eller grov skada på kulturlämningar.	7
Figur 4. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak, hela landet.	7
Figur 5. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak på landsdelsnivå, 3 års medeltal 2018-2020.	8
Lämningstyp	8
Figur 6. Andel (%) kända kulturlämningar som påverkats vid föryngringsavverkning efter lämningstyp och skadegrad. Hela landet, 3 års medeltal 2018-2020.	8
Ökad skadeandel för fornlämningar jämfört med övriga kulturhistoriska lämningar.	9
Figur 7. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada fördelad på fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar.	9
Markberedning	10
Figur 8. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter markberedning som andel av totala antalet inventerade föryngringar och som andel av föryngringar som är markberedda, hela landet.	10
Plantering på kulturlämningar	11
Figur 9. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak och andel kulturlämningar som planterats, efter landsdel, 3 års medeltal 2018-2020.	11
Kulturstubbar	12
Figur 10. Andel (%) kända kulturlämningar vid föryngringsavverkning efter användning av kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning och landsdel. 3 års medeltal 2018-2020.	12
Figur 11. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter landsdel och användning av kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning, hela landet, 3 års medelvärde.	13
Villkorsområden - fortsatt hög påverkan	13
Figur 12. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak, hela landet.	13
Figur 13. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter landsdel och skadeorsak, hela landet, 3 års medelvärde 2018-2020.	14
Tabeller	15
Teckenförklaring	15
1. Andel (%) kända kulturlämningar med ringa skada, skada eller grov skada efter föryngringsavverkning efter landsdel, årligt data.	16
2. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter föryngringsavverkning efter landsdel, årligt data	16
3. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter föryngringsavverkning efter ägarklass, årligt data	16
4. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter föryngringsavverkning efter skadeorsak, hela landet, årligt data.	17
5. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter föryngringsavverkning efter skadeorsak och landsdelar, 3 årsmedeltal 2018-2020.	17

6. Andel (%) kända kulturlämningar som påverkats vid föryngringsavverkning efter lämningstyp och landsdel. 3 årsmedeltal 2018-2020.	17
7. Andel (%) kända kulturlämningar som påverkats vid föryngringsavverkning efter lämningstyp, skadegrad och landsdel. 3 års medeltal.	18
8. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter föryngringsavverkning fördelad på fornlämningar och övriga kulturhistorisk lämningar, hela landet, årligt data.	20
9. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada från markberedning vid föryngringsavverkning där det var markberett vid tidpunkt för inventering efter landsdelar och skadegrad, årligt data.	21
10. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada från markberedning vid föryngringsavverkning beräknat både för alla inventerade avverkningar och för endast de föryngringsavverkningar där det var markberett vid tidpunkt för inventering, hela landet, årligt data.	22
11. Andel (%) kända kulturlämningar som planterats vid föryngringsavverkning efter landsdelar, årligt data.	22
12. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter användning av kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning och landsdel, 3 års medeltal 2018-2020.	23
13. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak, hela landet, årligt data.	24
14. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada efter landsdel och skadeorsak. 3 årsmedeltal 2018-2020.	24
Kartor	25
Fakta om statistiken	26
Detta omfattar statistiken	26
Definitioner och förklaringar	26
Så gör vi statistiken	27
Statistikens tillförlitlighet	28
Bra att veta	28
Elektronisk publicering	28
In English	29
Summary	29
Main findings	29
Survey	29
List of tables	30
List of terms	30

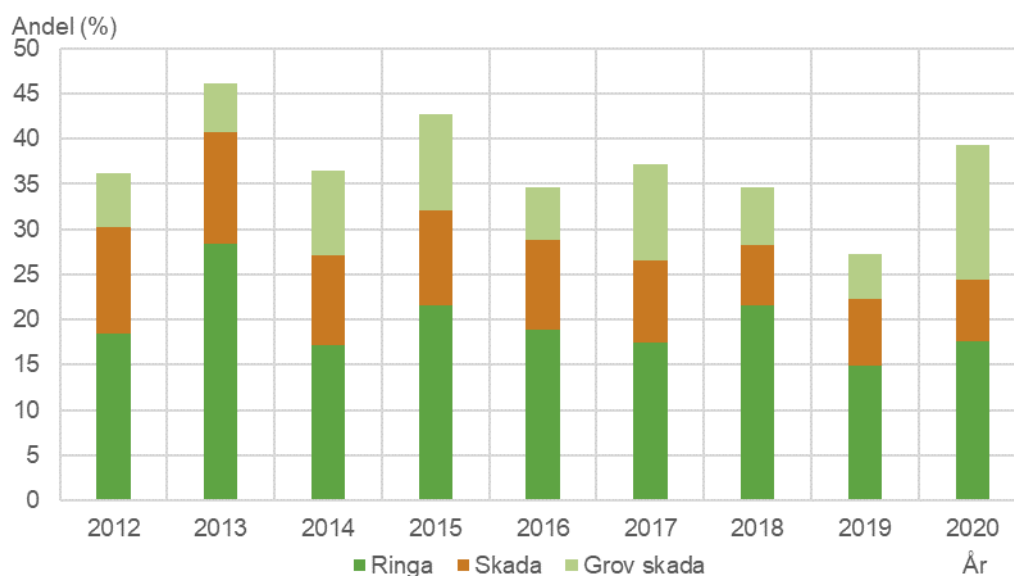
Statistiken med kommentarer

Påverkade kulturlämningar ökar på landsnivå.

Andelen av kulturlämningar (fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar) som blir påverkade (ringa skada, skada eller grov skada) vid föryngringsavverkning är den högsta sedan 2015 och ligger på 39 procent för hela landet. Det är däremot stora skillnader för olika landsdelar.

Figur 1. Andel (%) kända kulturlämningar med påverkan vid föryngringsavverkning, hela landet.

Figure 1. Percentage of known cultural heritage sites with minor damage, damage or serious damage from regeneration felling, whole country.

Källa: Skogsstyrelsen

I detta statistiska meddelande är fokus huvudsakligen på skada och grov skada som uppstår på kulturlämningar vid föryngringsavverkning. I Skogsstyrelsens statistikdatabas finns uppgifter om alla grader av påverkan (Ingen skada, ringa skada, skada och grov skada).

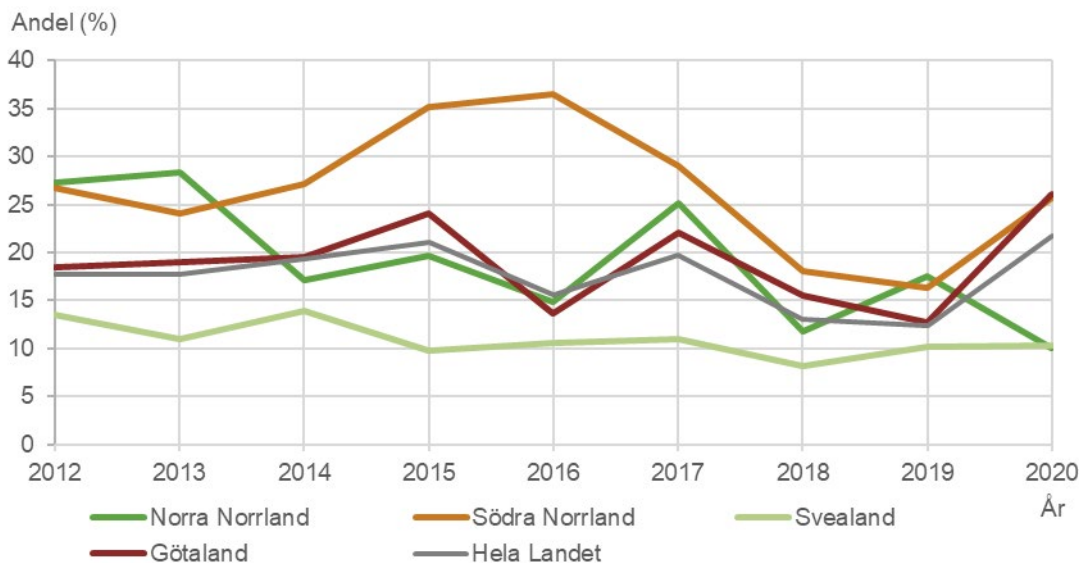
Andel skada och grov skada på kulturlämningar för hela landet är den högsta sedan inventeringen började 2012. Det är dock stora skillnader på landsdelsnivå.

Det senaste året har Norra Norrland den lägsta nivån för skada och grov skada sedan inventeringen startade 2012 på 10 procent. Svealand ligger oförändrat kvar på 10 procent. Södra Norrland och Götalands skadenivåer har stigit och ligger på 26 procent.

Svealand har under åren legat lägst i den sammanslagna skadekategorien skada och grov skada och har de senaste åren stabiliserat sig kring 10 procent. Norra Norrland har uppvisat årsvis variation men sett över hela tidsserie är trenden en minskande andel lämningar med skada eller grov skada. Södra Norrland går från högst skadenivåer 2015 och 2016 till att tre år i rad ha minskande skador, 2020 stiger dock åter skadenivån. Götaland som under två år haft minskade skador har i år högsta nivån av skada och grov skada sedan inventeringen började.

Figur 2. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning, efter landsdel.

Figure 2. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by region.

Källa: Skogsstyrelsen

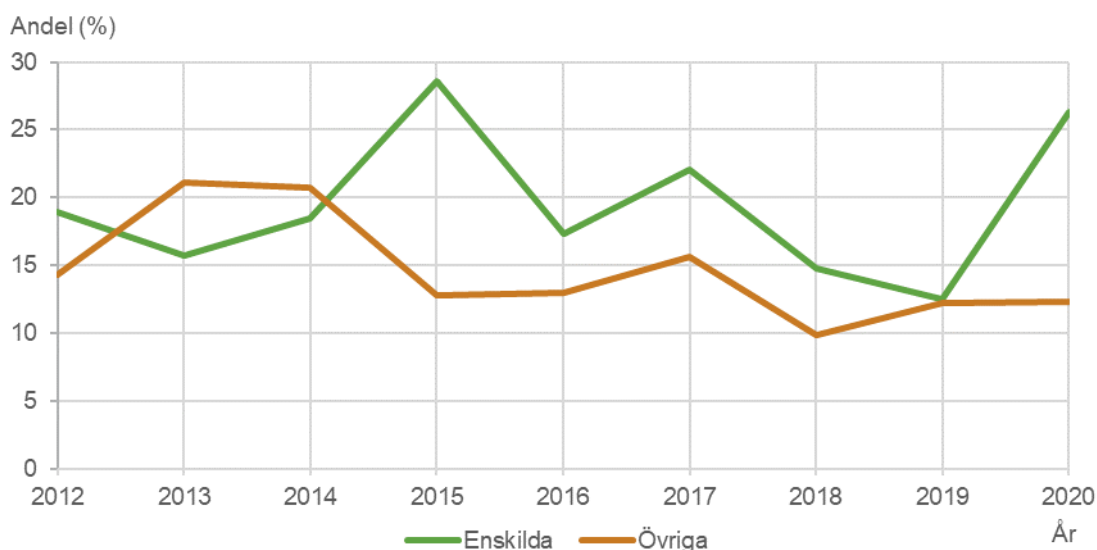
Högre andel skada och grov skada för enskilda ägare än övriga ägare.

Sedan 2014 har andel kulturlämningar med skada och grov skada legat högre för enskilda ägare än övriga ägare. Årets resultat visar fortsatt skillnad mellan ägarkategorierna.

Övriga ägare har i år en skadenivå på 12 procent och enskilda ägare en skadenivå på 26 procent.

Figur 3. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter ägarklass, hela landet.

Figure 3. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by ownership class, whole country.

Källa: Skogsstyrelsen

Markberedning är den vanligaste orsaken till skada eller grov skada på kulturlämningar.

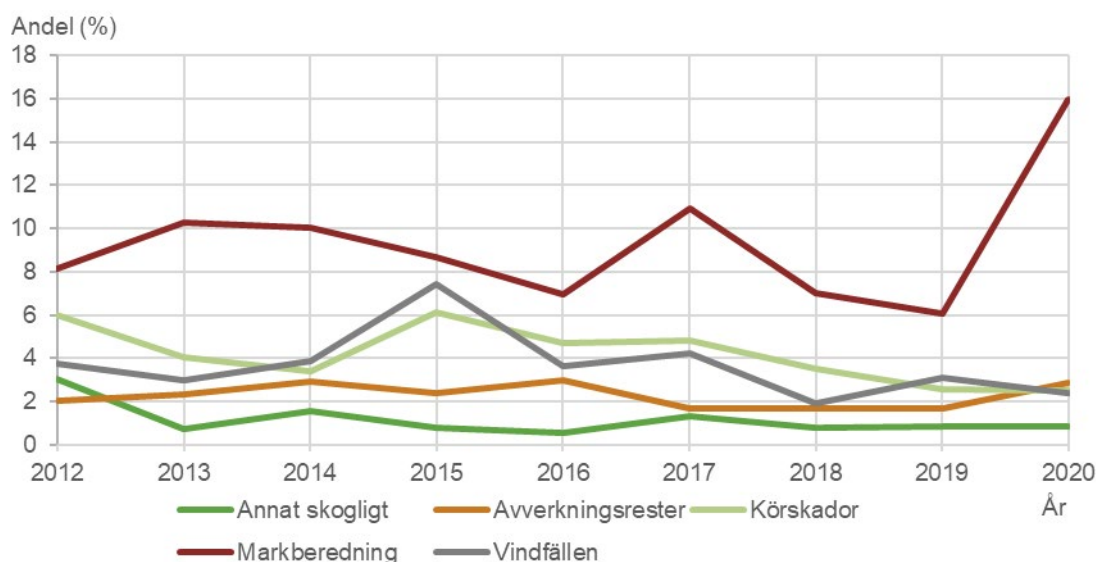
Markberedning fortsätter vara den enskilt största påverkansorsaken (skada och grov skada) för kulturlämningarna. Från att under åren legat kring 8 procent har skadorna orsakade av markberedning i år ökat till 16 procent.

Avverkningsrester orsakar skada i 3 procent av fallen och har under åren legat stabilt mellan 2 och 3 procent (avverkningsrester klassas aldrig som grov skada).

Körskador och skador från vindfällda träd har i år låg skadenivå på 2 procent. Den låga andelen körskador kan bero på den relativt höga andelen markberedningsskador. Körskador är svåra att uppfatta där markberedning är utförd. Påverkan från andra skogliga åtgärder är fortsatt låg på 1 procent.

Figur 4. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid förnygringsavverkning efter skadeorsak, hela landet.

Figure 4. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage, whole country.

Källa: Skogsstyrelsen

I norra Norrland är markberedning den vanligaste orsaken till en skada eller grov skada på kulturlämningar och svarar för cirka hälften av dessa skador.

I södra Norrland finns en större variation i skadeorsak på kulturlämningar. Skador från vindfällda träd, avverkningsrester och markberedning står alla för betydande andelar av skador och grova skador.

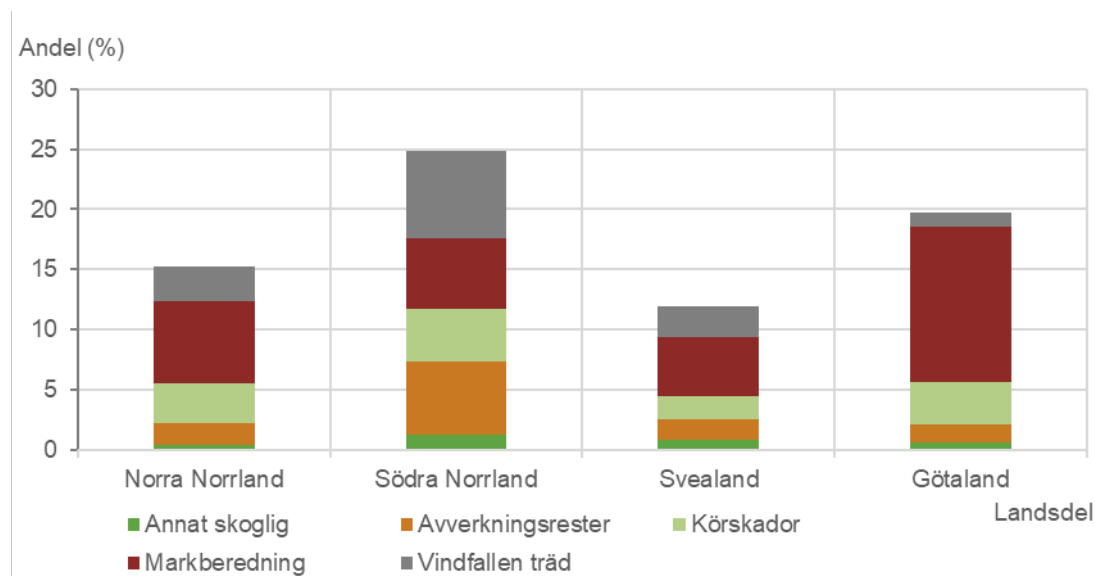
I Svealand är andelen kulturlämningar med skada eller grov skada relativt sett lägre och cirka 12 procent av lämningarna har en skada eller grov skada. Markberedning är den vanligaste skadeorsaken och står för närmare hälften av dessa skador.

I Götaland är andelen skador från markberedning stor på 13 procent.

När det gäller skador fördelat på landsdelsnivå är markberedning den största påverkansfaktorn för alla landsdelar utom södra Norrland där påverkan från vindfällda träd fortsätter att vara högt.

Figur 5. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak på landsdelsnivå, 3 års medeltal 2018-2020.

Figure 5. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage and region, 3-year average 2018-2020.

Källa: Skogsstyrelsen

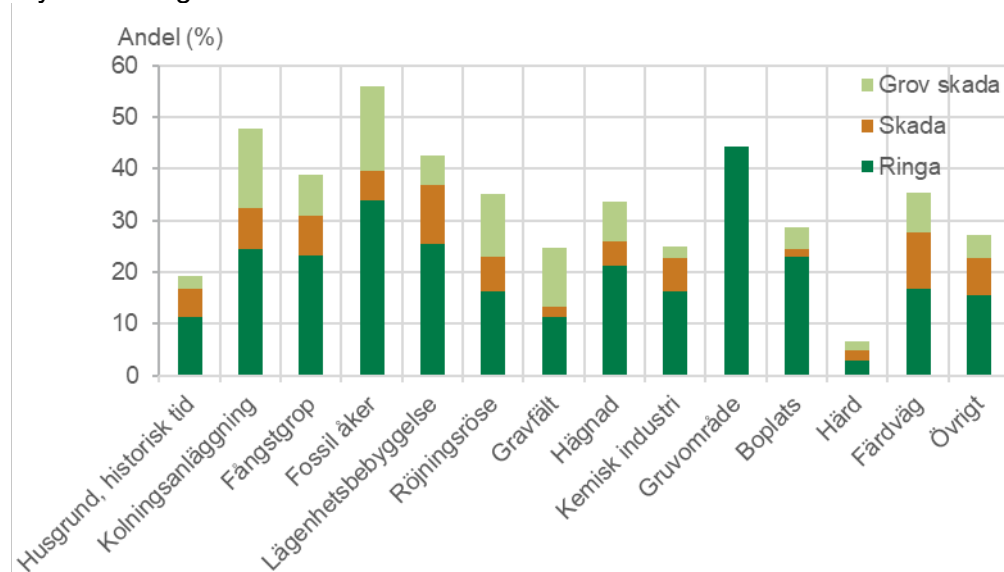

Lämningstyp

De vanligaste förekommande lämningstyperna i inventeringen är röjningsröse, kolningsanläggning och fossil åker, se tabell 6. Kolningsanläggning och fossil åker har högst andel skador. Det är också de lämningstyper med högst andel grov skada. Lägst påverkan har härdar och husgrunder.

Figur 6. Andel (%) kända kulturlämningar som påverkats vid föryngringsavverkning efter lämningstyp och skadegrad. Hela landet, 3 års medeltal 2018-2020.

Figure 6. Percentage of known cultural heritage sites affected by regeneration felling by type of cultural heritage site and degree of damage. Whole country, 3-year average 2018-2020.

Källa: Skogsstyrelsen

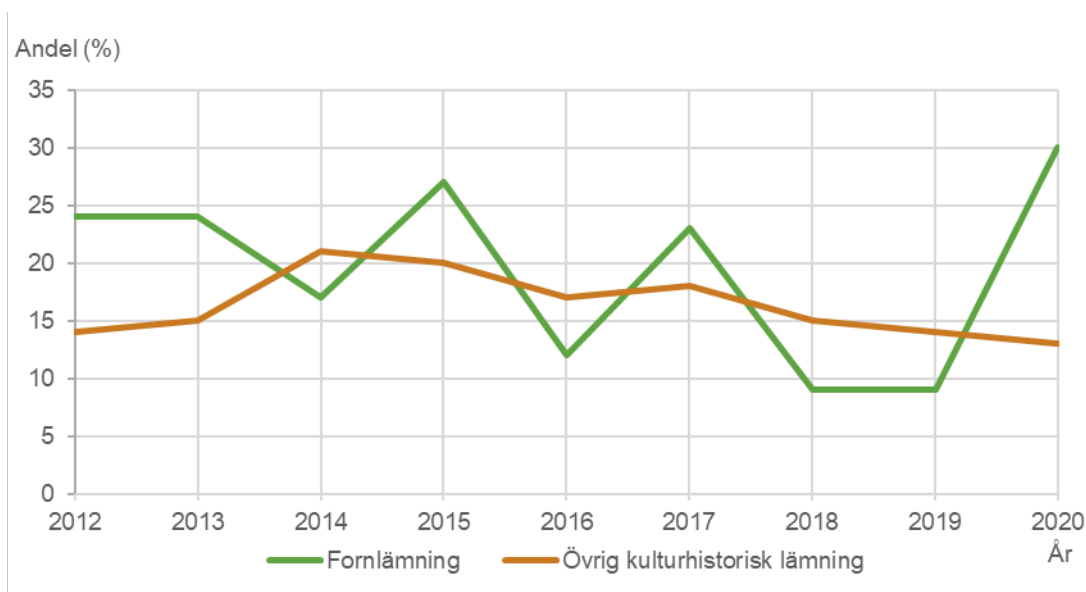
Ökad skadeandel för fornlämningar jämfört med övriga kulturhistoriska lämningar.

Sedan inventeringen började 2012 har cirka 30 procent av de inventerade lämningarna bestått av fornlämningar. I år ligger fördelningen på 52 procent inventerade fornlämningar och 48 procent inventerade övriga kulturhistoriska lämningar.

I nedanstående diagram visas skillnaden i andel lämningar med skada och grov skada uppdelat på fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Från att i två år legat under 10 procent är andelen fornlämningar med skada eller grov skada i år 30 procent. Övriga kulturhistoriska lämningar har en jämnare nedåtgående kurva från år 2014, från 20 procent 2014 till 13 procent 2020.

Figur 7. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada fördelad på fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar.

Figure 7. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by ancient remains and other cultural heritage sites.

Källa: Skogsstyrelsen

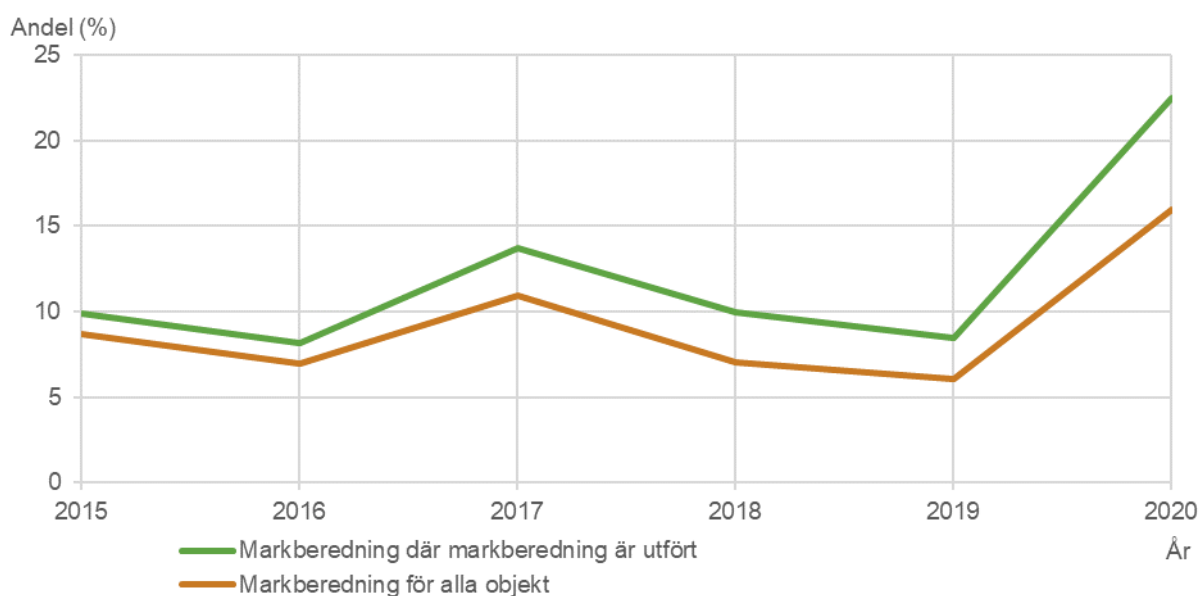
Markberedning

Sedan år 2015 har vi noterat om föryngringsavverkningen vid inventeringstillfället är markberett eller ej.

I diagrammet nedan presenterar vi skillnad i skadenivå när vi beräknar skador från markberedning som andel av alla inventerade föryngringsavverkningar och som andel av endast markberedda föryngringsavverkningar. Det betyder att skada och grov skada för hela landet år 2020 ligger på 22 procent där det markberetts, 6 procentenheter högre än beräknat på alla inventerade avverkningar.

Figur 8. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter markberedning som andel av totala antalet inventerade föryngringar och som andel av föryngringar som är markberedda, hela landet.

Figure 8. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from soil scarification as a percentage of all sites and as a percentage of sites where soil scarification has been undertaken, whole country.

Källa: Skogsstyrelsen

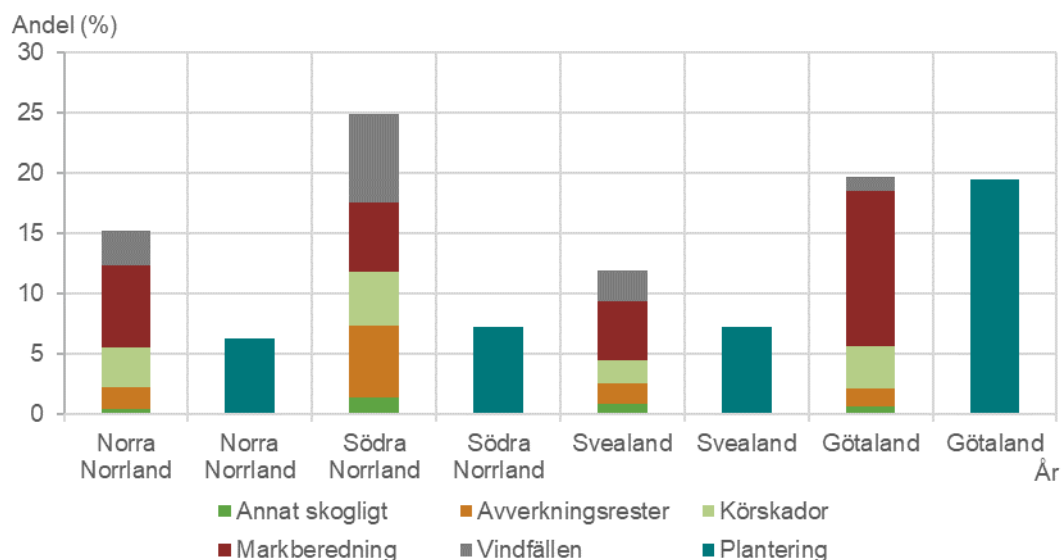
Plantering på kulturlämningar

Förutom skador orsakade av avverkningsrester, körskador, markberedning, skador från vindfällda träd eller andra skogliga åtgärder, noterar vi om det är planterat på kulturlämningen eller inte och om plantering är tillåten.

I figur 9 redovisas plantering i relation till de ovan nämnda skadeorsakerna. I norra Norrland planteras det på 6 procent, i södra Norrland och Svealand på 7 procent och i Götaland på 20 procent av lämningarna.

Figur 9. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid förnygringsavverkning efter skadeorsak och andel kulturlämningar som planterats, efter landsdel, 3 års medeltal 2018-2020.

Figure 9. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage and presence of regeneration through planting on the cultural heritage site by region, 3-year average 2018-2020.

Källa: Skogsstyrelsen

Kulturstubbar

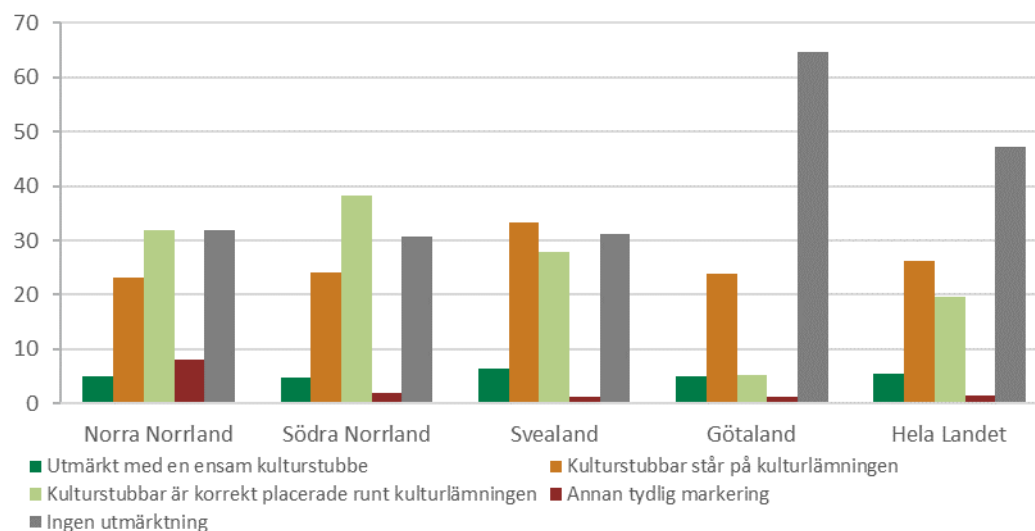
En kulturstubbe är 1,3 m hög ($\pm 0,5$ m) och används som markering vid kulturlämningar för att signalera förekomst av en kulturlämning men även för att förhindra skador. Det finns flera sätt att markera ut en kulturlämning med kulturstubbar och de används i olika utsträckning i olika delar av landet.

Knappt hälften av kulturlämningarna i landet saknar någon form av bestående utmärkning (kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning). Andelen utan utmärkning är drygt 30 procent i Norrland och Svealand. I Götaland saknar 65 procent av kulturlämningarna utmärkning.

Högst andel korrekt placerade kulturstubbar har noterats i södra Norrland på 38 procent av kulturlämningarna, följt av norra Norrland på 32 procent och Svealand på 28 procent. Lägst andel korrekt placerade kulturstubbar har Götaland med 5 procent. I hela landet är användningen av en ensam kulturstubbe ovanligt och ligger runt 5 procent. Att kulturstubbar istället står på kulturlämningen är ganska jämt fördelat över landet på mellan 23 och 33 procent. Användning av annan tydlig markering som innefattar både för höga kulturstubbar, stolpar och skyltar är ovanligt. Det är något vanligare i norra Norrland där implementeringen av kulturstubbar på 1,3 meter tog något längre tid än i övriga landet.

Figur 10. Andel (%) kända kulturlämningar vid föryngringsavverkning efter användning av kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning och landsdel. 3 års medeltal 2018-2020.

Figure 10. Percentage of known cultural heritage sites marked with cultural heritage stumps or other clear marking by region, 3-year average.

Källa: Skogsstyrelsen

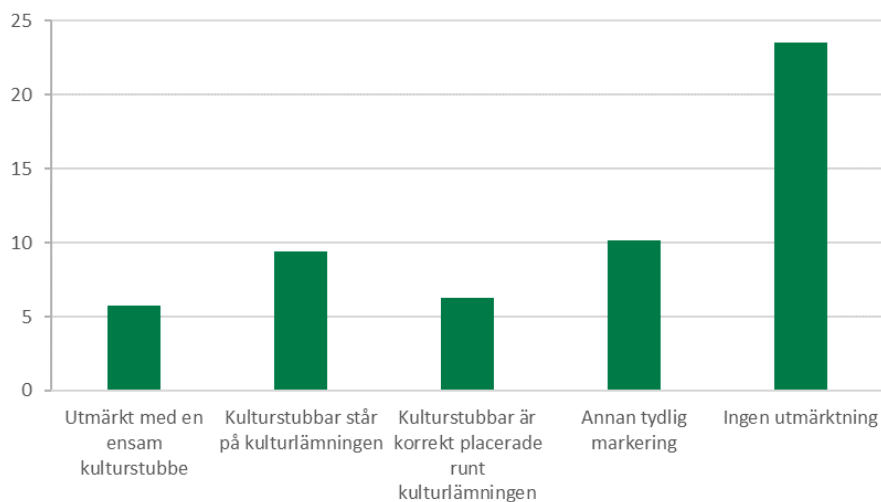

Kulturlämningar utan någon form av kulturstubbe visar skada eller grov skada i 24 procent av fallen. Att märka ut kulturlämningar med en ensam kulturstubbe och att använda sig av korrekt placerade kulturstubbar ger liknande resultat (cirka 6 procent). Vid korrekt placerade kulturstubbar runt en kulturlämning fanns vid inventeringen 2020 inga grova skador i tre av fyra landsdelar.

Där kulturstubbar använts i någon form har 92 procent av kulturlämningarna varken skada eller grov skada (samma nivå för treårsmedeltal 2018-2020 samt 2020s inventering).

Figur 11. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter landsdel och användning av kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning, hela landet, 3 års medelvärde.

Figure 11. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling marked with cultural heritage stumps or other clear marking, whole country, 3-year average.

Källa: Skogsstyrelsen

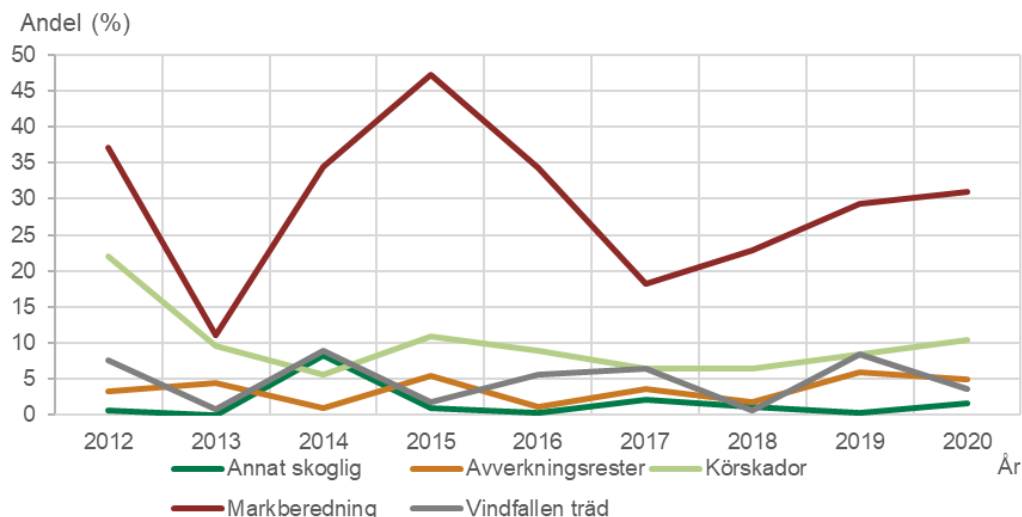
Villkorsområden - fortsatt hög påverkan

Villkorsområde är ett av länsstyrelsen villkorat område omkring en fornlämning. Villkoret kan vara att markberedning och plantering inte är tillåten inom området.

Andelen påverkan på villkorsområden är fortsatt mycket hög och ligger på 51 procent. Markberedning står för 30 procent av skada och grov skada. Påverkan från körspår är den näst vanligast orsaken och står för 10 procent av skadorna.

Figur 12. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter skadeorsak, hela landet.

Figure 12. Percentage of surrounding consideration areas to known ancient remains with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage, whole country.

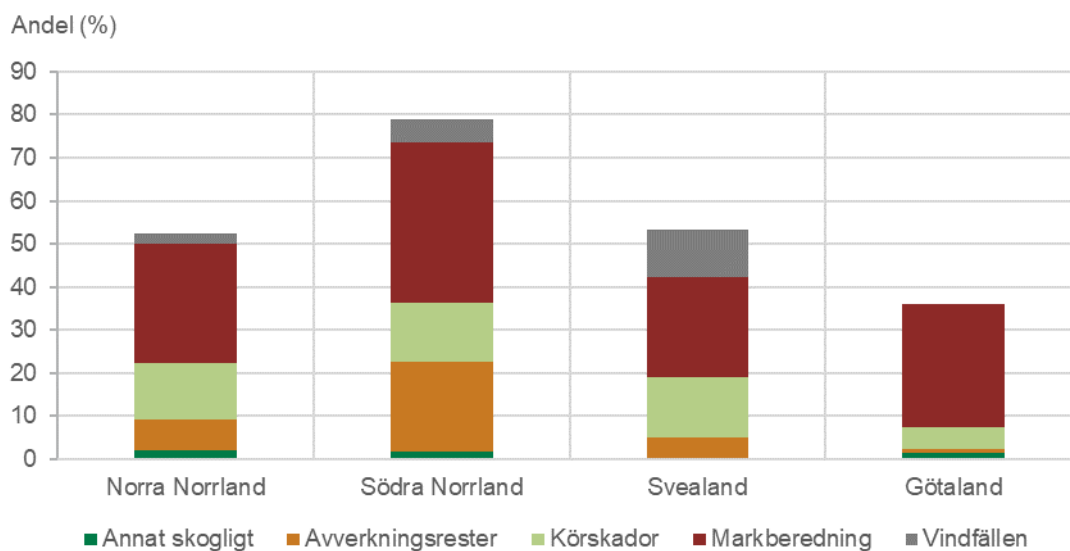
Källa: Skogsstyrelsen

När det gäller påverkan från markberedning i villkorsområden är skadorna ganska jämt fördelade över landet kring 25 procent, förutom för södra Norrland där skada och grov skada ligger på 37 procent. Södra Norrland har också högst andel avverkningsrester. Körskador ligger kring 14 procent förutom för Götaland som har 5 procent.

Figur 13. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada vid föryngringsavverkning efter landsdel och skadeorsak, hela landet, 3 års medelvärde 2018-2020.

Figure 13. Percentage of surrounding consideration areas to known ancient remains with damage or serious damage from regeneration felling by region and cause of damage, 3-year average 2018-2020.

Källa: Skogsstyrelsen

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

Symbol	Svenska	Engelska
–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure
:	Bruten tidsaxel	Broken time axis

1. Andel (%) kända kulturlämningar med ringa skada, skada eller grov skada efter förnygringsavverkning efter landsdel, årligt data.

1. Percentage of known cultural heritage sites with minor damage, damage or serious damage from re-generation felling by region, yearly data.

År	Norra Norrland	Södra Norrland	Svealand	Götaland	Hela Landet
2020	30	46	29	43	39
2019	37	36	26	22	27
2018	31	44	30	35	35
2017	47	50	30	38	37
2016	39	63	27	31	35
2015	48	74	24	40	43
2014	35	55	26	36	36
2013	58	49	36	51	46
2012	47	53	25	41	36

Källa: Skogsstyrelsen

2. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter förnygringsavverkning efter landsdel, årligt data

2. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by region, yearly data.

År	Norra Norrland	Södra Norrland	Svealand	Götaland	Hela Landet
2020	10	26	10	26	22
2019	18	16	10	13	12
2018	12	18	8	16	13
2017	25	29	11	22	20
2016	15	36	11	14	16
2015	20	35	10	24	21
2014	17	27	14	20	19
2013	28	24	11	19	18
2012	27	27	14	19	18

Källa: Skogsstyrelsen

3. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter förnygringsavverkning efter ägarklass, årligt data

3. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by ownership class, yearly data.

År	Enskilda	Övriga ägare
2020	26	12
2019	13	12
2018	15	10
2017	22	16
2016	17	13
2015	29	13
2014	18	21
2013	16	21
2012	19	14

Källa: Skogsstyrelsen

4. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter förnygringsavverkning efter skadeorsak, hela landet, årligt data.

4. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage, whole country, yearly data.

År	Annat skogligt	Avverkningsrester	Körskador	Markberedning	Vindfällan
2020	1	3	2	16	2
2019	1	2	3	6	3
2018	1	2	4	7	2
2017	1	2	5	11	4
2016	1	3	5	7	4
2015	1	2	6	9	7
2014	2	3	3	10	4
2013	1	2	4	10	3
2012	3	2	6	8	4

Källa: Skogsstyrelsen

5. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter förnygringsavverkning efter skadeorsak och landsdelar, 3 årsmedeltal 2018-2020.

5. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage and region, 3-year average 2018-2020.

Landsdel	Annat skogligt	Avverkningsrester	Körskador	Markberedning	Vindfällan
Norra Norrland	0	2	3	7	3
Södra Norrland	1	6	4	6	7
Svealand	1	2	2	5	3
Götaland	1	1	4	13	1

Källa: Skogsstyrelsen

6. Andel (%) kända kulturlämningar som påverkats vid förnygringsavverkning efter lämningstyp och landsdel. 3 årsmedeltal 2018-2020.

6. Percentage of known cultural heritage sites affected by regeneration felling by type of cultural heritage site. Whole country, 3-year average 2018-2020.

Lämningstyp	Norra Norrland	Södra Norrland	Svealand	Götaland	Hela landet
Husgrund, historisk tid	12	20	31	9	17
Kolningsanläggning	10	34	13	11	14
Fångstgrop	16	11	2	1	3
Fossil åker	0	3	6	15	10
Lägenhetsbebyggelse	0	2	10	5	6
Röjningsröse	4	9	9	33	22
Gravfält	0	1	2	1	1
Hägnad	0	1	4	9	6
Kemisk industri	18	1	1	1	2
Gruvområde	0	0	1	0	1
Boplats	9	1	0	0	1
Härd	7	0	-	-	0
Färdväg	5	3	4	1	2
Övrigt	18	14	17	13	14
Summa	100	100	100	100	100

Källa: Skogsstyrelsen

7. Andel (%) kända kulturlämningar som påverkats vid förnygringsavverkning efter lämningstyp, skadegrad och landsdel. 3 års medeltal.

7. Percentage of known cultural heritage sites affected by regeneration felling by type of cultural heritage site, degree of damage and region. 3-year average 2018-2020.

Norra Norrland

Lämningstyp	Ingen	Ringa	Skada	Grov skada
Husgrund, historisk tid	73	14	8	6
Kolningsanläggning	59	27	4	10
Fångstgrop	63	22	9	6
Fossil åker	..	..	..	..
Lägenhetsbebyggelse	..	..	..	..
Röjningsröse	66	22	0	12
Gravfält	..	..	..	..
Hägnad	..	..	..	..
Kemisk industri	72	19	4	5
Gruvområde	..	..	..	..
Boplats	66	22	7	5
Härd	92	2	3	3
Färdväg	73	13	7	7
Övrigt	62	21	8	9

Södra Norrland

Lämningstyp	Ingen	Ringa	Skada	Grov skada
Husgrund, historisk tid	64	15	11	10
Kolningsanläggning	53	29	7	11
Fångstgrop	63	21	7	9
Fossil åker	11	21	60	8
Lägenhetsbebyggelse	11	29	50	11
Röjningsröse	69	14	17	0
Gravfält	84	16	0	0
Hägnad	..	..	..	..
Kemisk industri	..	..	..	..
Gruvområde	..	..	..	..
Boplats	..	..	..	..
Härd	..	..	..	..
Färdväg	69	6	25	0
Övrigt	53	21	12	13

Svealand

Lämningstyp	Ingen	Ringa	Skada	Grov skada
Husgrund, historisk tid	83	11	5	1
Kolningsanläggning	54	30	9	7
Fångstgrop	68	24	8	0
Fossil åker	45	37	16	2
Lägenhetsbebyggelse	62	28	9	2
Röjningsröse	80	17	2	2
Gravfält	68	6	9	17
Hägnad	90	8	2	0
Kemisk industri	81	0	19	0
Gruvområde	82	18	0	0
Boplats	100	0	0	0
Härd	..	..	..	..
Färdväg	56	24	12	9
Övrigt	73	16	5	6

Götaland

Lämningsstyp	Ingen	Ringa	Skada	Grov skada
Husgrund, historisk tid	84	9	5	3
Kolningsanläggning	46	11	11	32
Fångstgrop	78	7	2	13
Fossil åker	46	29	8	17
Lägenhetsbebyggelse	51	29	4	15
Röjningsröse	58	11	5	27
Gravfält	71	8	0	20
Hägnad	63	24	5	8
Kemisk industri	76	19	5	0
Gruvområde	..	..	..	..
Boplats	14	86	0	0
Härd	..	..	..	..
Färdväg	79	7	1	12
Övrigt	77	14	7	2

Hela landet

Lämningsstyp	Ingen	Ringa	Skada	Grov skada
Husgrund, historisk tid	80	11	6	3
Kolningsanläggning	51	22	9	18
Fångstgrop	65	21	7	7
Fossil åker	44	30	11	14
Lägenhetsbebyggelse	55	29	9	8
Röjningsröse	61	12	5	22
Gravfält	72	9	4	16
Hägnad	67	22	5	6
Kemisk industri	75	16	6	2
Gruvområde	79	21	0	0
Boplats	64	31	3	2
Härd	93	2	3	2
Färdväg	65	16	11	8
Övrigt	72	16	7	5

Källa: Skogsstyrelsen

8. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada efter förnygringsavverkning fördelad på fornlämningar och övriga kulturhistorisk lämningar, hela landet, årligt data.

8. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by ancient remains and other cultural heritage sites, whole country, yearly data.

	Fornlämning	Övrig kulturhistorisk lämning
2020	30	13
2019	9	14
2018	9	15
2017	23	18
2016	12	17
2015	27	20
2014	17	21
2013	24	15
2012	24	14

Källa: Skogsstyrelsen

9. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada från markberedning vid förnygringsavverkning där det var markberett vid tidpunkt för inventering efter landsdelar och skadegrad, årligt data.

9. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from soil scarification as a percentage of all sites and as a percentage of sites where soil scarification has been undertaken by region and degree of damage, yearly data.

Norra Norrland

	Ingen	Ringa	Skada	Grov Skada
2020	93	1	2	5
2019	87	3	4	7
2018	88	4	2	6
2017	90	2	1	6
2016	87	2	3	8
2015	77	7	4	13

Södra Norrland

	Ingen	Ringa	Skada	Grov Skada
2020	90	3	1	6
2019	90	4	3	4
2018	87	3	2	8
2017	84	5	3	8
2016	86	3	4	8
2015	82	10	3	6

Svealand

	Ingen	Ringa	Skada	Grov Skada
2020	91	3	2	4
2019	91	1	5	3
2018	89	5	4	2
2017	95	1	2	3
2016	94	0	3	2
2015	94	4	1	1

Götaland

	Ingen	Ringa	Skada	Grov Skada
2020	62	7	5	27
2019	86	3	4	8
2018	84	2	4	11
2017	73	6	6	15
2016	80	9	7	4
2015	75	6	7	12

Källa: Skogsstyrelsen

10. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada från markberedning vid förnygringsavverkning beräknat både för alla inventerade avverkningar och för endast de förnygringsavverkningar där det var markberett vid tidpunkt för inventering, hela landet, årligt data.

10. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from soil scarification as a percentage of all sites and as a percentage of sites where soil scarification has been undertaken, whole country, yearly data.

	Objekt där markberedning är utfört	Alla objekt
2020	22	16
2019	8	6
2018	10	7
2017	14	11
2016	8	7
2015	10	9

Källa: Skogsstyrelsen

11. Andel (%) kända kulturlämningar som planterats vid förnygringsavverkning efter landsdelar, årligt data.

11. Percentage of known cultural heritage sites with presence of regeneration through planting on the cultural heritage site by region, yearly data.

	Norra Norrland	Södra Norrland	Svealand	Götaland	Hela Landet
2020	3	7	8	20	16
2019	6	8	6	23	11
2018	10	7	8	16	11
2017	3	16	3	26	17
2016	11	9	5	23	12
2015	10	22	10	30	19

Källa: Skogsstyrelsen

12. Andel (%) kända kulturlämningar med skada eller grov skada vid förnygringsavverkning efter användning av kulturstubbar eller annan tydlig utmärkning och landsdel, 3 års medeltal 2018-2020.

12. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by use of marking with cultural heritage stumps or other clear marking by region, 3-year average 2018-2020.

Norra Norrland

	Andel av lämningar	Andel med skada eller grov skada
Utmärkt med en ensam kulturstubbe	5	12
Kulturstubbar står på kulturlämningen	23	14
Kulturstubbar är korrekt placerade runt kulturlämningen	32	5
Annan tydlig markering	8	10
Någon av ovanstående utmärkningssätt	..	9
Ingen utmärkning	32	22

Södra Norrland

	Andel av lämningar	Andel med skada eller grov skada
Utmärkt med en ensam kulturstubbe	5	14
Kulturstubbar står på kulturlämningen	24	13
Kulturstubbar är korrekt placerade runt kulturlämningen	38	12
Annan tydlig markering	2	7
Någon av ovanstående utmärkningssätt	..	13
Ingen utmärkning	31	37

Svealand

	Andel av lämningar	Andel med skada eller grov skada
Utmärkt med en ensam kulturstubbe	6	5
Kulturstubbar står på kulturlämningen	33	10
Kulturstubbar är korrekt placerade runt kulturlämningen	28	5
Annan tydlig markering	1	5
Någon av ovanstående utmärkningssätt	..	7
Ingen utmärkning	31	15

Götaland

	Andel av lämningar	Andel med skada eller grov skada
Utmärkt med en ensam kulturstubbe	5	3
Kulturstubbar står på kulturlämningen	24	7
Kulturstubbar är korrekt placerade runt kulturlämningen	5	1
Annan tydlig markering	1	10
Någon av ovanstående utmärkningssätt	..	6
Ingen utmärkning	65	23

Hela landet

	Andel av lämningar	Andel med skada eller grov skada
Utmärkt med en ensam kulturstubbe	5	6
Kulturstubbar står på kulturlämningen	26	9
Kulturstubbar är korrekt placerade runt kulturlämningen	20	6
Annan tydlig markering	1	10
Någon av ovanstående utmärkningssätt	..	8
Ingen utmärkning	47	23

Källa: Skogsstyrelsen

13. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada vid förnygringsavverkning efter skadeorsak, hela landet, årligt data.

13. Percentage of surrounding consideration areas to known ancient remains with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage, whole country, yearly data.

	Annat skogligt	Avverkningsrester	Körskador	Markberedning	Vindfällen
2020	2	5	10	31	4
2019	0	6	9	29	8
2018	1	2	6	23	1
2017	2	4	6	18	7
2016	-	1	9	34	6
2015	1	6	11	47	2
2014	8	1	6	34	9
2013	-	4	10	11	1
2012	1	3	22	37	8

Källa: Skogsstyrelsen

14. Andel (%) av villkorsområden till kända fornlämningar med skada eller grov skada efter landsdel och skadeorsak. 3 årsmedeltal 2018-2020.

14. Percentage of surrounding consideration areas to known ancient remains with damage or serious damage from regeneration felling by region and cause of damage, 3-year average 2018-2020.

	Annat skogligt	Avverkningsrester	Körskador	Markberedning	Vindfällen
Norra Norrland	2	7	13	28	2
Södra Norrland	2	21	14	37	5
Svealand	-	5	14	23	11
Götaland	1	1	5	29	-

Källa: Skogsstyrelsen

Kartor

Karta över län och landsdelar

— Länsgräns
County border

— Landsdelsgräns
Region border

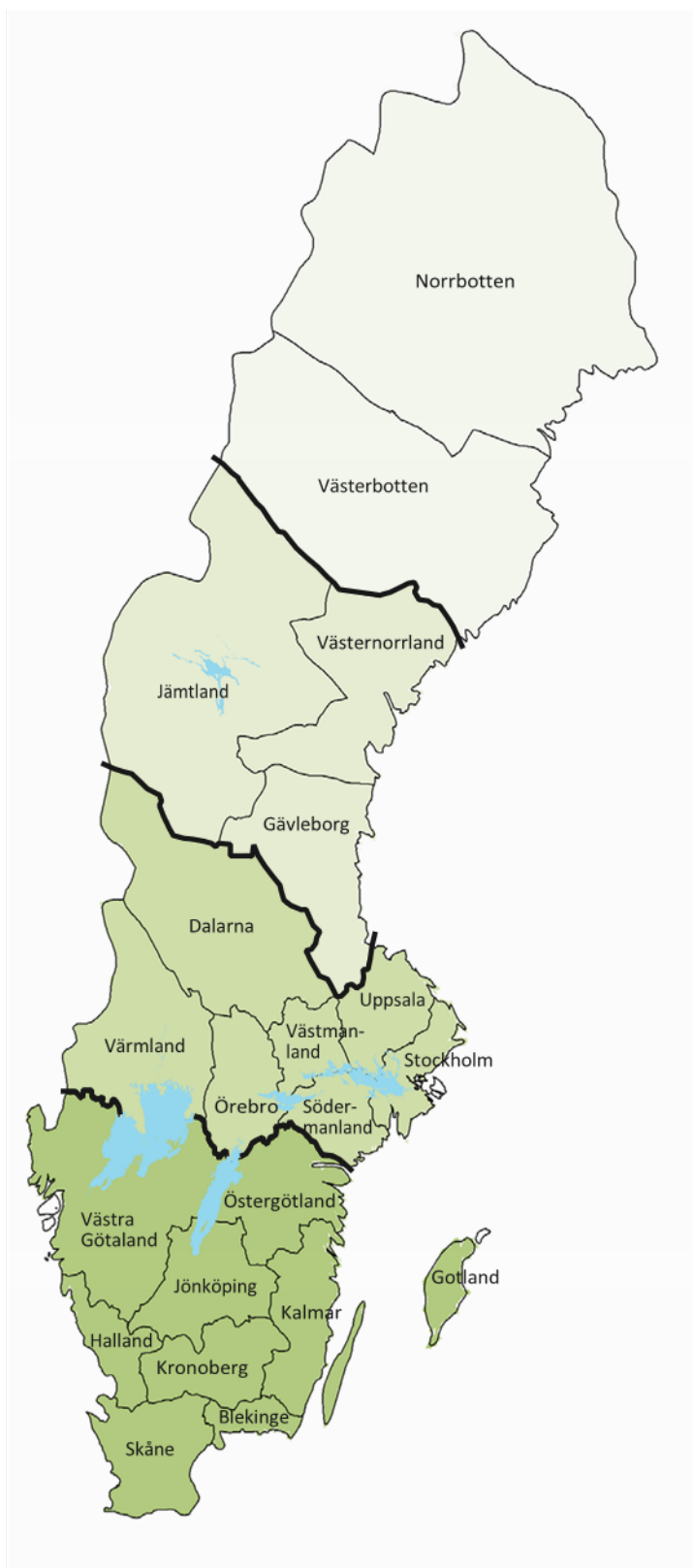
□ N Norrland

□ S Norrland

□ Svealand

□ Götaland

AB = 01 Stockholms län
C = 03 Uppsala län
D = 04 Södermanlands län
E = 05 Östergötlands län
F = 06 Jönköpings län
G = 07 Kronobergs län
H = 08 Kalmar län
I = 09 Gotlands län
K = 10 Blekinge län
M = 12 Skåne län
N = 13 Hallands län
O = 14 Västra Götalands län
S = 17 Värmlands län
T = 18 Örebro län
U = 19 Västmanlands län
W = 20 Dalarnas län
X = 21 Gävleborgs län
Y = 22 Västernorrlands län
Z = 23 Jämtlands län
AC = 24 Västerbottens län
BD = 25 Norrbottens län

Fakta om statistiken

Skogsstyrelsen har sedan 2008 följt upp hänsynen till övriga kulturhistoriska lämningar. Under åren 2008 till 2011 omfattade inventeringen endast övriga kulturhistoriska lämningar. Inventeringen baserade sig då på de övriga kulturhistoriska lämningar som upptäcktes i samband med dåvarande inventering av miljöhänsyn (Polytax).

Sedan 2012 omfattar inventeringen både fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Även utlovningsförfarandet förändrades för att få till en jämnare fördelning av inventerade objekt över landet. Kulturlämningarna (fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar) skall också vara kända och/eller registrerade i Kulturmiljöregistret eller Skog- och historieregistret vid tidpunkten för inkommen avverkningsanmälan till Skogsstyrelsen.

Detta omfattar statistiken

Statistiken omfattar skador på kända och registrerade kulturlämningar som ligger på tre år gamla föryngringsavverkningar. Inventeringen utförs tre år efter avverkning för att fånga skador och hänsyn både vid avverkning och vid föryngringsåtgärder.

Statistiken omfattar:

1. Andel påverkan från körspår, markberedning, avverkningsrester (nedrisning) och vindfällda träd.
2. Andelen planterade kulturlämningar.
3. Åtgärder för att märka upp kulturlämningar i samband med avverkning.
4. Hur åtgärden för att märka upp kulturlämningen påverkat skadenivåerna

Statistiken redovisas med fördelning på ägarklass, landsdel och hela riket.

Definitioner och förklaringar

Kulturlämningar: fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. I skogen kan det finnas fornlämningar som stenåldersboplatser och gravar men också andra yngre kulturhistoriska lämningar som berättar om människans historia som till exempel kolbottnar (lämningar efter kolmila) och husgrunder.

Skadegrader som används vid inventeringen:

Ingen skada

Ringa skada – till exempel lättare körskador, nedrisning och tryckskador

Skada - tydlig påverkan som kan återställas till exempel djupa körskador och viss markberedning

Grov skada - irreversibla skador som inte kan återställas

Påverkan från markberedning och notering om planterade kulturlämningar.

Andel påverkan från körspår, markberedning, nedrisning, vindfällda träd och notering om planterade kulturlämningar beräknas på alla inventerade föryngringsavverkningar oavsett om avverkningarna varit föremål för föryngringsåtgärder (markberedning och plantering) eller inte.

Från 2015 har vi även en tidsserie som omfattar andelen påverkan från markberedning och notering om plantering från föryngringsavverkningar där föryngringsåtgärder, markberedning och plantering utförts vid tidpunkten för inventeringen. Övrig påverkan såsom körspår, nedrisning och påverkan från vindfällda träd kan förekomma på alla föryngringsavverkningar.

Redovisade skadeorsaker

Annat skogligt - påverkan från stubbrytning, dikning, fäll- och släpskador.

Körspår - påverkan från skördare, skotare och markberedare

Markberedning - påverkan från manuell eller maskinell markberedning

Avverkningsrester - skall vara aktivt skapat, grenar och toppar från avverkade träd. Påverkan från avverkningsrester bedöms aldrig som grov skada, då skadan rent teoretiskt alltid går att åtgärda.

Vindfälla - träd på kulturlämning som blåst omkull efter avverkning med skador från rotvältan som följd.

Plantering - planterade på kulturlämning eller i villkorsområde.

Högst skadenivå beräknas

Då en kulturlämning kan åsamkas flera skador, exempelvis både körskador, markberedning, avverkningsrester och skador från vindfällda träd, väljer vi skadan med högst skadenivå vid beräkning.

Kulturstubbar

En kulturstubbe är 1,3 m hög (+ - 0,5 m) och används som markering vid kulturlämningar.

Sedan 2015 har i inventeringen definierats 5 olika utmärkningar.

1. Kulturlämningen är utmärkt med en ensam kulturstubbe.
2. Kulturstubbar står på kulturlämningen.
3. Kulturstubbar är korrekt placerade, utanför och runt om kulturlämningen.
4. Annan tydlig utmärkning (käppar, skyltar, högstubbar som använts för att markera kulturlämningen).
5. Ingen utmärkning, kulturmiljön är inte utmärkt med kulturstubbar eller annat.

Villkorsområde

Ett av länsstyrelsen villkorat område inom fornlämningsområde. Villkorsområdet motsvarar den yta länsstyrelsen fattat beslut om för skydd av fornlämningen.

Landsdelar

Redovisningen görs för fyra landsdelar: Norra Norrland, Södra Norrland, Svealand samt Götaland.

Enskilda ägare

Fysisk person, dödsbon och bolag som inte är aktiebolag.

Övriga ägare

Staten, statsägda aktiebolag, övriga allmänna ägare, privatägda aktiebolag samt övriga privata ägare.

Så gör vi statistiken

Hänsynsuppföljning Kulturmiljö genomförs som stickprovsundersökning av avverkningsanmälningar där avverkningen är utförd och det finns en känd och registrerad kulturlämning. 500 objekt lottas ut i fem regioner (Skogsstyrelsens tidigare regionindelning), 100 objekt per region. Utlottningen fördelas lika mellan ägarkategorierna enskilda ägare och övriga ägare. I de fall antalet i någon ägarkategori, i någon region inte är tillräcklig, lottas bland de ärenden som finns. Utlottningen sker bland normal skog, fjällnära skog och ädellövskog.

Innan fältbesök noteras kända uppgifter om objektet såsom; uppgifter om kulturlämning i avverkningsanmälan, kontakt med myndighet (Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen) eller museum, finns meddelande, beslut från myndighet och/eller notering om fältbesök.

Omkring 15 inventerare i landet besöker de 500 avverkningsanmälningarna. I fält noteras påverkan till kulturlämningen. Påverkan delas in i fyra olika kategorier. Ingen påverkan, ringa skada, skada och grov skada. Förutom skadeorsak noteras också åtgärder som vidtagits för att märka ut kulturlämningen inför avverkning och inför återväxtåtgärder.

Statistikens tillförlitlighet

Tillförlitligheten anses totalt sett vara god. Eftersom inventeringen är en stickprovsundersökning är resultaten dock behäftade med urvalsfel. Det kan också förekomma andra typer av felkällor, till exempel registreringsfel, mätfel med mera. Resultaten för tidsserier presenteras som årlig data, övriga uppgifter presenteras som treårsmedeltal. Som kvalitetssäkring genomför inventerarna en årlig kalibreringsövning. Kontrollinventering utförs på fem procent av de utlottade ärendena. Kontrollinventeringen används främst som direkt återkoppling till berörd inventerare. Det planeras att utföras beräkningar även på kontrollinventeringen.

Bra att veta

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Skogsstyrelsens webbplats [Skogsstyrelsens statistiksidor](#). Välj ”Statistik efter ämne” och därefter aktuell undersökning.

Mer information om statistiken och dess kvalitet finns i en kvalitetsdeklaration som du hittar på vår webbplats under [Statistikens kvalitet](#).

Data som ligger till grund för tabellerna i detta SM återfinns också i Skogsstyrelsens statistikdatabas. Där kan du generera data i valfritt format för nedladdning till egen PC eller läsning på bildskärm. [Skogsstyrelsens statistikdatabas](#).

In English

Summary

Main findings

Highest proportion of damaged cultural heritage sites since 2012

The proportion of cultural heritage sites (ancient remains and other cultural heritage sites) that are affected (minor damage, damage or serious damage) by regeneration felling activities is the highest since 2015 and, for Sweden as a whole, is at a level of 39 percent. The proportion of cultural heritage sites with damage or serious damage is 22 percent which is the highest since the inventory started in 2012, there are however large regional variations.

Northern Norrland's level of damage and serious damage is, this year, 10 percent which is the lowest level since 2012. Svealand's level of damage and serious damage remains unchanged at 10 percent. The level of damage and serious damage for Southern Norrland and Götaland has increased and is, for this year's inventory, 26 percent.

Soil scarification continues to be the most common cause of damage or serious damage

Soil scarification continues to be the most common cause of damage or serious damage in three of the four regions. The exception to this is Southern Norrland where damage from snags is the most common cause of damage, soil scarification is however the second most common cause.

Cultural heritage stumps act as both a marker and a form of protection

When cultural heritage stumps are used the level of damage to cultural heritage sites is lower. A cultural heritage stump is a 1.3m high stump which is used to mark out cultural heritage sites.

The level of damage to cultural heritage sites is lowest when cultural heritage stumps are correctly placed around the perimeter of a cultural heritage site. For three of the four regions no serious damage was recorded for cultural heritage sites with correctly placed cultural heritage stumps. The proportion of cultural heritage sites with correctly placed cultural heritage stumps varies over the country from 35 percent in Northern Norrland to 3 percent in Götaland.

Where cultural heritage stumps are used (regardless of their placement) 92 percent of cultural heritage sites had no recorded damage or serious damage.

Half of all surrounding consideration areas to known ancient remains are damaged during regeneration felling

Approximately half, 51 percent, of surrounding consideration areas to known ancient remains (a protection area around a cultural heritage site) are damaged or seriously damaged during regeneration felling activities. Soil scarification is the single most common cause of damage to surrounding consideration areas.

Survey

The results presented here are from the Swedish Forest Agency inventory of environmental consideration to cultural heritage sites. The inventory is based on a random sample from all the reports of notified areas of final felling where a registered cultural heritage site is present. 500 objects are included in the random sample, 100 per region (previous Swedish Forest Agency administrative regions). The sample is equally divided into two ownership classes (private owners and other owners). The sample includes normal forests, sub montane forests and valuable broadleaf forests.

The objects are visited 3 years after felling so that both felling activities and regeneration activities are included. The degree of damage to a cultural heritage sites on each object is assessed in four classes. No damage, minor damage, damage and serious

damage. The survey also collects information about if, and how, the cultural heritage site has been marked out prior to regeneration activities.

Reliability is considered overall to be high. Since the inventory is a sample survey the results are, however, affected by sampling error. In addition to random error there may also be other types of error sources, e.g. registry errors, measurement errors, etc. Results for time series are presented as yearly data, other results as three-year averages. A control inventory is undertaken on 5% of the sample.

List of tables

Explanation of symbols	15
1. Percentage of known cultural heritage sites with minor damage, damage or serious damage from regeneration felling by region, yearly data.....	16
2. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by region, yearly data.....	16
3. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by ownership class, yearly data.....	16
4. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage, whole country, yearly data.....	17
5. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage and region, 3-year average 2018-2020.....	17
6. Percentage of known cultural heritage sites affected by regeneration felling by type of cultural heritage site. Whole country, 3-year average 2018-2020.....	17
7. Percentage of known cultural heritage sites affected by regeneration felling by type of cultural heritage site, degree of damage and region. 3-year average 2018-2020.....	18
8. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by ancient remains and other cultural heritage sites, whole country, yearly data.....	20
9. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from soil scarification as a percentage of all sites and as a percentage of sites where soil scarification has been undertaken by region and degree of damage, yearly data.....	21
10. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from soil scarification as a percentage of all sites and as a percentage of sites where soil scarification has been undertaken, whole country, yearly data.....	22
11. Percentage of known cultural heritage sites with presence of regeneration through planting on the cultural heritage site by region, yearly data.....	22
12. Percentage of known cultural heritage sites with damage or serious damage from regeneration felling by use of marking with cultural heritage stumps or other clear marking by region, 3-year average 2018-2020.....	23
13. Percentage of surrounding consideration areas to known ancient remains with damage or serious damage from regeneration felling by cause of damage, whole country, yearly data.....	24
14. Percentage of surrounding consideration areas to known ancient remains with damage or serious damage from regeneration felling by region and cause of damage, 3-year average 2018-2020.....	24

List of terms

Husgrund, historisk tid	Building remains
Kolningsanläggning	Charcoal production sites
Fångstgrop	Trap pits
Fossil åker	Abandoned fields
Lägenhetsbebyggelse	Croft site
Röjningsröse	Clearance cairn
Gravfält	Burial grounds
Hägnad	Fences
Kemisk industri	Chemical industries
Gruvområde	Mining area
Boplats	Ancient settlement sites
Härd	Hearth
Färdväg	Roads and tracks
Övrigt	Other